

Könyvismertetés

Péczely Piroska, dr. Sági Károly, dr. Szutrély Antal:
A 200 éves keszthelyi kórház története

Nehéz feladatra vállalkoztak a szerzők, amikor a rendelkezésre álló adatok alapján megkísérelték a 200 éves keszthelyi kórház múltjának összefoglalását. Tanulmányuk, amely a kórház 1959-ben ünnepelt 200 éves fennállásának tiszteletére íródott, mintegy száz oldalon tárja az olvasó elé azt a küzdelmes utat, amely az egykori uradalmi kórház megalapításától a mai modern és gyors ütemben fejlődő Városi Kórházig vezet. Jóllehet 200 év küzdelmes történetének összefogása ebben a terjedelemben akkor sem nevezhető könnyű feladatnak, ha bőséges korabeli forrásanyag áll rendelkezésre, a szerzők munkáját csak nehezítette a kórházról fennmaradt iratok hiányos volta. A kórház irattára ugyanis a második világháborúban megsemmisült, és így még a két világháború közötti időkről is csak a kortársak elbeszélései alapján kaphatunk képet. Kórlapok és egyéb, a betegekkel kapcsolatos feljegyzések a múlt századból sem igen maradtak fenn és ebből az időszakból a kórház életéről jobbra leltárak, számlák, kinevezési okiratok stb. tudósítanak bennünket.

Másrészt a szerzők — éppen a közvetlen kórházi forrásanyag hiányossága miatt — kénytelenek voltak igen sok adatot meríteni Keszthely város levéltárából, egykorú újságokból, könyvekből. Ezek a kórház történetével ugyan összefüggésben álló, annál azonban sokkal szélesebb körű kultúrtörténeti emlékek a nem kizárólag orvostörténeti érdeklődésű olvasó számára is értékessé és élvezetessé teszik a tanulmányt.

Keszthely első kórháza a Festetics Kristóf által 1759-ben alapított uradalmi „Ispotály” volt, amely a betegek gyógyításán kívül az öregothon feladatait is ellátta. A kórház tőkéje (később vagyona) adományokból, a szegény öregek által összekodult borból, pénzből, valamint köcsönre adott pénz kamataiból és a konyhakert jövedelméből gyarapodott. Ehhez jött még a Keszthelyen rendezett szórakoztató előadások bevételeiből kapott részesedés.

Ebben az időben 3—3 ágyas férfi és női kórteremmel, valamint 1 ágyas elkülönítővel (később kezelővel) rendelkezett a kórház. A kórház orvosának háromszobás és konyhás szolgálati lakása volt, az öregek elhelyezésére pedig 4—4 ágyal rendelkező közös hálóteremmel szolgáltak. A betegek marhaszőrrel tömött matracra feküdtek, és nem hiányzott a lepedő, a huzatos paplan és a vánkos sem. Pedig a korabeli kórházakban ebben a korban a betegeknek csak a szalma jutott. Az épülethez tartozott még a konyha, egy nagy kamra, valamint a konyha személyzetének és az ápolónak a szobája.

A megalapított kórház első orvosa minden valószínűség szerint Kohler Dániel lehetett, majd 1796-ban Mayerberger Camil, évi 200 forint fizetéssel, de 1798-tól kezdve már La Combe orvos nevével találkozunk. 1802—8-ig Dr. Lisziak András, majd 1810-től kezdve Dr. Stammerszky töltötte be ezt a tiszteletet. 1816-tól kezdve Dr. Gerhardt a kórház orvosa, mellette működik 1825-től kezdve Vasvári Márton sebészorvosi minőségben. Ő végezte el 1828-ban az első keszthelyi amputációt. Utóda 1847-ben Dékmár János sebész, majd ez év végétől kezdve Radich József sebész.

Időközben azonban a kórház „uradalmi” jellege változáson ment keresztül. 1839-ben a földesúrral kötött úrbéri szerződés értelmében a város önálló jogokat kapott. Nyilvánvalóvá vált, hogy a földesúr tulajdonát képező uradalmi „Ispotály” csak akkor szolgálhatja eredményesen a város lakóinak érdekét, ha a város tulajdonába kerül. Szinte már az önállósulás

első perceiben megfogant az önálló kórház alapításának gondolata. A város kórházalapítási tőkéje egyre növekedett és amikor Fejér György végrendeletében vagyonkáját a kórház céljaira hagyta, a város 1852-ben 3000 forintért megvásárolta uradalmi kórház épületét. Gerhardt és Radich doktorok az uradalom orvosai maradtak és az épületben tovább működött egy ideig — a jelentős mértékben csökkentett — uradalmi kórház és szeretetház is.

Az újonnan szervezett városi kórház létalapját az önkéntes adakozás és a szervezett társadalmi gyűjtés képezte. Ez természetesen nem tette lehetővé a magas szintű gyógyító tevékenységet. A város szerette volna a kórház gondját az egyházzal megosztani és azt egyházi jótékony intézménnyé fejleszteni. Ez sem sikerült és így a tengődő kórháznak ebben az időszakban még állandó orvosa sem volt. Az orvosok — 1857—60-ig Dr. Schütz, majd 1863-ban Dr. Dékmár János — évi 60, később 100 forintos fizetésükért csak vizitálni jártak be a kórházba, megelhetésüket kiterjedt magánpraxisuk biztosította. A fennmaradt leltárak alapján igen hiányos és elavult felszerelésre következtethetünk. Még az 1884-es leltár sem említi orvosi műszereket, az orvosok nyilvánvalóan a sajátjukat használták. A kórház anyagi gondjai arra késztették a várost, hogy a kórházat 1865-ben egy kisebb, gazdaságosabban üzemeltethető épületbe költöztesse. Javított a kórház anyagi helyzetén a régi kórházi épület bérbeadása is lakások céljaira.

A fent említett intézkedések, valamint az adakozási propaganda következtében a kórház bevétele lassan nőni kezdett és 1890-ben már 11 235 forintos vagyonnal rendelkezett. Most már a kórház adakozott nem egy esetben. Egyre többen törődtek a betegek gondozásával, a tisztasággal, a kórház felszerelésének kiegészítésével. Minderre égetően szükség volt, hogy az orvoslás megnövekedett igénye mellett az egyre emelkedő beteglétszámot el lehessen látni. A város lakóin kívül a kórház betegeinek számát jelentősen növelték a Déli Vasút építkezésének munkásai, később pedig a 8. honvéd huszárezred beteg katonái.

A nagyobb feladatokkal már nem állt arányban a mai postapalota helyén az ütött-kopott, az idővel és a javítgatásokkal dacoló ódon kórházépület. A századfordulóra megérett az új kórház építésének gondolata. A megvalósulás azonban még egy jó évtizedig váratott magára. Végül sok küzdelemmel áldozatkészséggel 1910-re elkészült az új épület 35 ágygal, külön épülettel a heveny és fertőző betegek részére összesen mintegy 120 261 korona költséggel. Igazgató főorvosnak Dr. Mojzer Györgyöt nevezték ki. Megszűnt a kórház szegényház jellege is, a szegények elhelyezésére külön intézmény szolgált. Az akkori időkhöz képest modern és gondosan összeválogatott felszerelés (villanyvilágítás, röntgengép, mikroszkóp, házi vízvezeték hálózat) lehetővé tette a kiváló gyógyító munkát. Az épületet gondozott park vette körül és a betegek ételmezése sem hagyott kívánnivalót maga után.

Az új kórházat szép számban keresték fel a gyógyulni vágyók és így 1912-ben az ápolási napok száma a közös kórtermekben 8694, a külön szobában pedig 87 volt. Egy orvos már nem tudta ellátni a megnövekedett feladatokat és így 1913. április 19-én alorvost neveztek ki Dr. Mesterics Elek személyében.

A prosperitás felfelé ívelő vonala azonban hamarosan töredék szűkült az I. világháború miatt egyre súlyosabbá váló

anyagi helyzet következtében. A deficit egyre növekszik, az ápolási költségeket már messze nem fedezik az ápolási díjak. A frontról érkező háborús sérültek pedig a katonai szükségkórházak mellett ugyancsak igénybe vették a községi kórház erejét. Már 1914-ben évi 14 000 fölé emelkedett az ápolási napok száma. Rendkívüli mértékben megemelkedett a kórház fenntartásának költsége. A pénzügyi hiányt a későbbiekben követte az anyagi hiány. 1917-ben már csak papírvattával és papírpolyával tudták ellátni a sérüléseket.

A Tanácsköztársaság egészségügyi politikájának megfelelően a Járási Tanács 1919 május 21-i ülésén a városi kórházat köztulajdonba vették és intézkedéseket fogantatosítottak a kórház helyzetének javítására. Ekkor Dr. Sándor Márton a kórház és az újonnan létesített tüdőgondozó orvosa.

Az intézkedések kivitelezésére azonban a Tanácsköztársaság rövid fennállása miatt már nem volt idő. A háború súlyos következményét, az inflációt a kórház teljes egészében végigszenvedte. Vagyona elveszett, a legelőnyösebb gyógyszerek és fenntartási eszközök beszerzése áthidalhatatlan akadályokba ütközött. Az alkalmazottak fizetése összegben ugrásszerűen emelkedett, azonban nem tartott lépést a pénz értéktelepedésével. Így a fix fizetésből élők súlyos anyagi helyzetbe kerültek. Megint nem volt állandó orvos a kórháznak, a betegforgalom, amely a háború után növekedésnek indult és 1924-ben 22 900 ápolási napot tett ki, ezután már csökkenő irányzatot mutat. A mostoha viszonyokat csak fokozta a hivatalos és a kórházi személyek közötti torzalkodás. A Belügyminisztérium csak 1932-ben rendezte a kórház személyzeti kérdését.

1933. augusztusában lett igazgató főorvos Dr. Magyary Gerő műtősebész, alorvos pedig Dr. Hölter Lajos. Az új igazgató személyében gazdára talált a kórházfejlesztés ügye. Újjászervezte a betegellátást és elkészítette a kórház részletes fejlesztési tervét. 1936-ban Dr. Horváth Zoltán szülész-nőgyógyász kezdte meg működését, profilizozottá vált a 72 ágyas kórház beteganyaga, majd 1940-ben jelentős építkezéssel mintegy tíz helyiséggel gyarapodott a kórház. Ekkor épült ki a központi fűtés és melegvíz hálózat is. A modern műtő beállításával a sebészeti munka színvonala nőtt, sor került az állandó orvosi ügyelet megszervezésére és 1944-ben pedig 36 ágygal külön belgyógyászati osztály alakult Dr. Liposits Elemér főorvos vezetése alatt.

A második világháború végén a Keszthelyen áthaladó frontvonal a kórház épületével együtt tönkretette ezt a fejlődést is. A kórház ideiglenesen berendezett épületben, a C azadasi Akadémia diákszálló részében működött a háború befejezé-

sekor. Az ágyak száma százhuszra emelkedett, az anyag- és gyógyszerhiány hatalmas méreteket öltött. A nehéz körülmények ellenére is azonnal megindult az újjáépítés, amelyből úgyszólván Keszthely valamennyi lakosa kivette a részét. Első feladat a kórház romos épületének a helyreállítása volt. 1946-ra elkészült az első emelet, sőt később még egy emeletet is húztak rá. Ekkor költözött vissza a kórház 90 ágygal. 1947-ben kezdte meg működését a szülészeti osztály, majd a második emelet elkészülte után a gyermekosztály is. Ekkor már 120 ágyas a kórház. 1950-re megtörténik a gyógyító és megelőző tevékenység összevonása, a szocialista egészségügy alapjainak lefektetése. A kórház tulajdonába került Gyógy- és Szanatórium épületében nyert elhelyezést a gyermekosztály és az új rendelőintézet. A kórházi ágylétszám 150-re emelkedett. Nőtt a dolgozók száma is és 1953-ra elérte a 65-öt. Kibontakozott az orvostovábbképzés.

Az 1954-es kiütéses tifuszbajjárvány idején hivatásának önfeláldozó teljesítése közben fertőzést kapott és elhunyt Dr. Magyary Gerő, a kórház igazgatója, 1933 óta fáradhatatlan fejlesztője. Emlékét a kórházban márványtábla őrzi.

Itt azután a múltból a jelenbe lépünk. A fejlődés vonala többé nem szenved törést. Öt év alatt a korszerű műtő részleg beállításától kezdve a szemészeti osztály megalakulásáig csak több oldalon összefoglalható nagy és sokirányú, a kórház valamennyi részlegére kiterjedő fejlődés és fejlesztés menetéről kapunk képet. Nemcsak helyiségekben, hanem felszerelésben, a kiegészítő helyiségek beállításával, műszerekkel, kutatási lehetőségekkel gyarapodott a kórház. A dolgozók száma 1959-ben — eddig követjük a kórház kétszáz éves történetét — 99, ebből 15 orvos. Az ágyak létszáma 176, bel-, gyermek-, szülészeti, sebészeti és szemészeti osztály működik, ezek munkáját szolgálja a Röntgen-laboratórium, a központi laboratórium és a prosectura. A rendelőintézetben 12 szakorvos teljesít naponta 54,5 szakorvosi órát. Ezt a fejlesztést megkövetelte az egészségügyi ellátás színvonalának állandó emelkedése. Így járul hozzá a keszthelyi kórház 200 éves küzdelmes út után a dolgozók egészségének védelméhez, amely a WHO (Egészségügyi Világszervezet) meghatározása szerint „a testi, lelki és szociális jólét állapota”.

Ez az ismertetés a keszthelyi kórház történetének csupán a vázlatát ölelheti fel. Mégis szükségesnek láttuk, hogy e néhány sorral felhívjuk a figyelmet erre a kiadványra, amely bár könyvtári forgalomba nem került, a keszthelyi kórház és így Keszthely városa 200 éves történetének érdekesítő dokumentumait tárja az olvasó elé. A szerzők úttörő munkája sikerrel járt és értékes ösztönzést ad többi vidéki kórházunk történetének feldolgozásához.

iff. Harmatta János

TARTALOMJEGYZÉK

É. TAKÁCS MARGIT: In memoriam Cseh-Szombathy László	5
ÉRI ISTVÁN: Beszámoló a Veszprém Megyei Múzeumi Igazgatság 1969. évi tevékenységéről	7
REUTER CAMILLO: Anyás, egy földrajzi névadás tanulmányozása	35
HORVÁTH JÓZSEF: A vörsei templom története	41
SZÁNTÓ IMRE: Veszprém elfoglalása és a török terjeszkedése a Dunántúlon 1552-ben	49
KISS ÁKOS: Miskey István Veszprém várának főkapitánya	55
KATONA IMRE: Történeti adatok Pápa topográfiájához	65
DÁVID ZOLTÁN: Az első kataszteri felmérés végrehajtása Veszprém megyében	71
TEMESVÁRY KÁLMÁN: A vilonyai malmok története	85
KRISZTINKOVICH BÉLA: Újabb szempontok a habán kerámia határsáról a dunántúli fehéredényességre	89
KŐHEGYI MIHÁLY: Adatok a Kisfaludy Sándor alapította balatonfüredi színház történetéhez	95
SONKOLY ISTVÁN: Kisfaludy Sándor és Károly megzenésített versei	103
MOLNÁR LÁSZLÓ: A herendi porcelángyár művészeti törekvései 1825 és 1850 között	111
CSERNY MARGIT: Adatok Veszprém megye 1848—49-es történetéhez	125
KISVARGA LAJOS: Tagosítási per Sármelléken 1839—1866	147
SÁNDOR PÁL: Adatok a parasztbirtok történeti-statisztikai vizsgálatához Veszprém megyében	153
NYÉKI KÁROLY: A Bakonytól a Jenyiszéjig. Adatok Ludvig Kálmán életrajzához	183
BERTA ISTVÁN: Egy mesterember életútja. Budai József pápai ácsmester emlékkönyve	197
MÜLLER FERENC: A magyar tanácsköztársaság sümegi eseményei	215
SZIJ REZSÓ: Adatok a várpalotai munkásmozgalom 1943. évi történetéhez	223
TALPASSY TIBOR—VIGH KÁROLY: Bajcsy-Zsilinszky Endre a pálkövei törpebérő. — A pálkövei Bajcsy Zsilinszky-bérlet története	227
SÁGI KÁROLY: Magyar néphagyományok a második világháború katonáinak tudatában	247
VERESS D. CSABA: Veszprém megye felszabadításának története (1944. december 3.—1945. március 30.)	275
SUKEREK LAJOSNÉ: Az MKP létrejötte és harca a hatalomért Veszprém megyében	329
BESZTERI BÉLA: A párt politikája Veszprém megyében a szocializmus alapjai lerakásának idején (1948—1962)	351
BESZTERI BÉLÁNÉ: A tanácsok tevékenysége Veszprém megyében (1957—1962.)	377
IFJ. HARMATTA JÁNOS: Könyvismertetés. Péczely—Sági—Szutrély: A 200 éves keszthelyi kórház története	391

INHALTSVERZEICHNIS

M. TAKÁCS: In memoriam László Cseh-Szombathy	5
I. ÉRI: Bericht der Direktion für die Museen im ungarischen Komitat Veszprém über ihre Tätigkeit im Jahre 1969	7
C. REUTER: Anyás, etymologische Untersuchung eines ungarischen Ortsnamens	35
J. HORVÁTH: Geschichte der transdanubischen Pfarrkirche von Vörs	41
I. SZÁNTÓ: Die Eroberung der ungarischen Grenzfeste Veszprém durch die Türken und ihre neuen Gebietseroberungen in Trans- danubien im Jahre 1552	49
Á. KISS: István Miskey, Burgvogt der ungarischen Stadt Veszprém	55
I. KATONA: Beiträge zur Topographie der Stadt Pápa in Transdanubien	65
Z. DÁVID: Durchführung der ersten Katastervermessungen im ungarischen Komitat Veszprém	71
K. TEMESVÁRY: Die Geschichte der Mühlen der Ortschaft Vilonya im Komitat Veszprém	85
B. KRISZTINKOVICH: Der Einfluß des feinkeramischen Habaner- Handwerks auf die Schmelzwarenkunst in Transdanubien	89
M. KÓHEGYI: Beiträge zur Geschichte des von Sándor Kisfaludy ge- gründeten Theaters in Balatonfüred	95
I. SOKOLY: Vertonte Gedichte von Sándor und Károly Kisfaludy	103
L. MOLNÁR: Die ungarische Porzellanmanufaktur von Herend und ihre künstlerischen Bestrebungen in der Zeit von 1825 bis 1850	111
M. CSERNY: Beiträge zur Geschichte der Revolution und Freiheitskamp- fes 1848—49 auf dem Gebiet des ungarischen Komitats Veszprém	125
L. KISVARGA: Flurbereinigungsprozeß in der Feldmark der ungarischen Ortschaft Sármellék	147
P. SÁNDOR: Beiträge zur geschichtsstatistischen Betrachtung der bauern- lichen Besitzverhältnisse im ungarischen Komitat Veszprém	153
K. NYÉKI: Vom Bakonygebirge bis zum Stromlauf des Jenissei — Beitrag zum Lebensbild Kálmán Ludvigs	183
I. BERTA: Der Lebensweg eines Handwerksmeisters — Das Gedenkebuch des Zimmermeisters József Budai im ungarischen Städtchen Pápa	197
F. MÜLLER: Das Städtchen Sümeg zur Zeit der ungarischen Räteregie- rung	215
R. SZIJ: Beiträge zur Arbeiterbewegung (1943) im ungarischen Berg- werksort Várpalota (Komitat Veszprém)	223
T. TALPASSY—K. VIGH: Endre Bajcsy Zsilinszky — Zwergpächter von Pálköve — Geschichte des Bajcsy-Zsilinszky Landhauses in Pál- köve	227
K. SÁGI: Ethnische Besonderheiten im Bewußtsein ungarischer Soldaten des zweiten Weltkrieges	247
CS. D. VERESS: Kriegshistorische Begebenheiten der Befreiung des Komitats Veszprém im zweiten Weltkrieg	275
FRAU L. SUKEREK: Partei der ungarischen Kommunisten — ihr Zu- standekommen und ihr Kampf um die Macht im Komitat Veszprém (1945—1948)	329
B. BESZTERI: Die Politik der Ungarischen Sozialistischen Arbeiterpartei (USAP) im Komitat Veszprém zur Zeit der Schaffung der Grund- lagen des sozialistischen Aufbaus (1948—1962)	351
FRAU B. BESZTERI: Die Arbeit der Räte im ungarischen Komitat Veszprém (1957—1962)	377
J. HARMATTA JUN.: Besprechung des Buches „Die Geschichte des zweihundertjährigen Spitals von Keszthely“ von P. Péczely, K. Sági und A. Szutrély	391

TABLE DES MATIÈRES

M. TAKÁCS: In memoriam de László Cseh-Szombathy	5
I. ÉRI: Compte rendu sur l'activité de la Direction des Musées du Département de Veszprém, en 1969	7
C. REUTER: Anyás, étude d'un nom géographique	35
J. HORVÁTH: L'histoire de l'église de Vörs	41
I. SZÁNTÓ: La prise de Veszprém et l'expansion turque en Transdanubie en 1552	49
Á. KISS: István Miskey, capitaine suprême du fort de Veszprém	55
I. KATONA: Contributions à la topographie de Pápa	65
Z. DÁVID: Le premier levé du cadastre dans le département de Veszprém	71
K. TEMESVÁRY: Les moulins de Vilonya	85
B. KRISZTINKOVICH: L'influence de la poterie „habane” sur la poterie blanche de la Transdanubie	89
M. KŐHEGYI: Contributions à l'histoire du théâtre de Balatonfüred fondé par Sándor Kisfaludy	95
I. SONKOLY: Les poèmes mis en chant de Sándor et de Károly Kisfaludy	103
L. MOLNÁR: Les tendances artistiques de Porcelainerie de Herend entre 1825 et 1850	111
M. CSERNY: Contributions à l'histoire de la révolution et de la guerre de l'indépendance de 1848 dans le département de Veszprém	125
L. KISVARGA: Procès de remembrement à Sármedgy	147
P. SÁNDOR: Histoire de la propriété paysanne au département de Veszprém (Essai d'un examen statistique)	153
K. NYÉKI: De la Bakony à l'Enissei. Notice biographique de Kálmán Ludvig	183
I. BERTA: Carrière d'un artisan. — Les mémoires de József Budai, charpentier de Pápa	197
F. MÜLLER: Histoire de République des Conseils Hongroise à Sümeg	215
R. SZIJ: Contributions à l'histoire du mouvement ouvrier de Várpalota en 1943	223
T. TALPASSY—K. VIGH: Endre Bajcsy-Zsilinszky, le petit fermier de Pálköve — Histoire de la maison Bajcsy-Zsilinszky à Pálköve	227
K. SÁGI: Conscience de traditions populaires chez les soldats de la 2 ^e guerre mondiale	247
CS. D. VERESS: Histoire militaire de la libération du département de Veszprém	275
MME L. SÜKERÉK: La constitution du Parti Communiste Hongrois et sa lutte pour le pouvoir dans le département de Veszprém (1945—1948)	329
B. BESZTERI: La politique du parti dans le département de Veszprém à l'époque de la pose des fondements du socialisme (1948—1962)	351
MME B. BESZTERI: L'activité des conseils au département de Veszprém: (1957—1962)	377
J. HARMATTA JUN.: P. Péczely—K. Sági—A. Szutrély: Histoire de l'hôpital deux fois centenaire de Keszthely	391

ОГЛАВЛЕНИЕ

МАРГИТ ТАКАЧ: Памяти Ласло Чеч-Сомбати	5
ИШТВАН ЭРИ: Отчет о работе Дирекции музеев комитата Веспрем за 1969 г	7
КАМИЛЛО РЕЙТЕР: Аньяш. Об изучении одного географического наименования	35
ЙОЖЕФ ХОРВАТ: История вёршской церкви	41
ИМРЕ САНТО: Захват Веспрема и распространение турок в Задунайском крае в 1552 году	49
АКОШ КИШШ: Иштван Мишкеи, комендант крепости Веспрем	55
ИМРЕ КАТОНА: Данные к топографии Папа	65
ЗОЛТАН ДАВИД: Первые кадастровые описи в комитате Веспрем	71
КАЛЬМАН ТЕМЕШВАРИ: История вилоньяйских мельниц	85
БЕЛА КРИСТИНКОВИЧ: Влияние хабанской керамики на задунайский фаянс	89
МИХАЙ КЕХЕДЬИ: Данные к истории балатонфюредского театра, основанного Шандором Кишфалуди	95
ИШТВАН ШОНКОЛИ: Стихи Шандора и Кароя Кишфалуди, переложенные на музыку	103
ЛАСЛО МОЛНАР: Художественные тенденции Херендского фарфорового завода между 1825 и 1850 годами	111
МАРГИТ ЧЕРНИ: Данные об истории революции и национально-освободительной борьбы в комитате Веспрем	125
ЛАЙОШ КИШВАРГА: Тяжба по размежеванию в Шармеллеке	147
ПАЛ ШАНДОР: К статистическим исследованиям истории крестьянских усадеб в комитате Веспрем	153
КАРОЙ НЕКИ: От Баконя до Енисея. Данные к биографии Кальмана Людвига	183
ИШТВАН БЕРТА: Жизненный путь ремесленника. Мемуары папайского плотника Йозефа Будаи	197
ФЕРЕНЦ МЮЛЛЕР: События в Шумеге во время Венгерской Советской республики	215
РЕЖЁ СИЙ: Данные об истории рабочего движения в Варпалоте (1943 год)	223
ТИБОР ТАЛПАШШИ—КАРОЙ ВИГ: Эндре Байчи-Жилински — палкёвейский мелкий арендатор — История палкёвейского дома Байчи-Жилински	227
КАРОЙ ШАГИ: Венгерские народные традиции в сознании солдат второй мировой войны	247
ЧАБА Д. ВЕРЕШШ: Военная история освобождения комитата Веспрем	275
ЛАЙОШНЕ ШУКЕРЕК: Основание Венгерской коммунистической партии и борьба за её власть в комитате Веспрем (1945—1948)	329
БЕЛА БЕСТЕРИ: Политика партии в комитате Веспрем в период закладки основ социализма (1948—1962)	351
БЕЛАНЕ БЕСТЕРИ: Деятельность советов в комитате Веспрем (1957—1962)	377
ЯАНОШ ХАРМАТТА: Рецензия на книгу «Двухсотлетняя история кестхейской больницы», написанную Пецели, Шаги и Сутрели	391

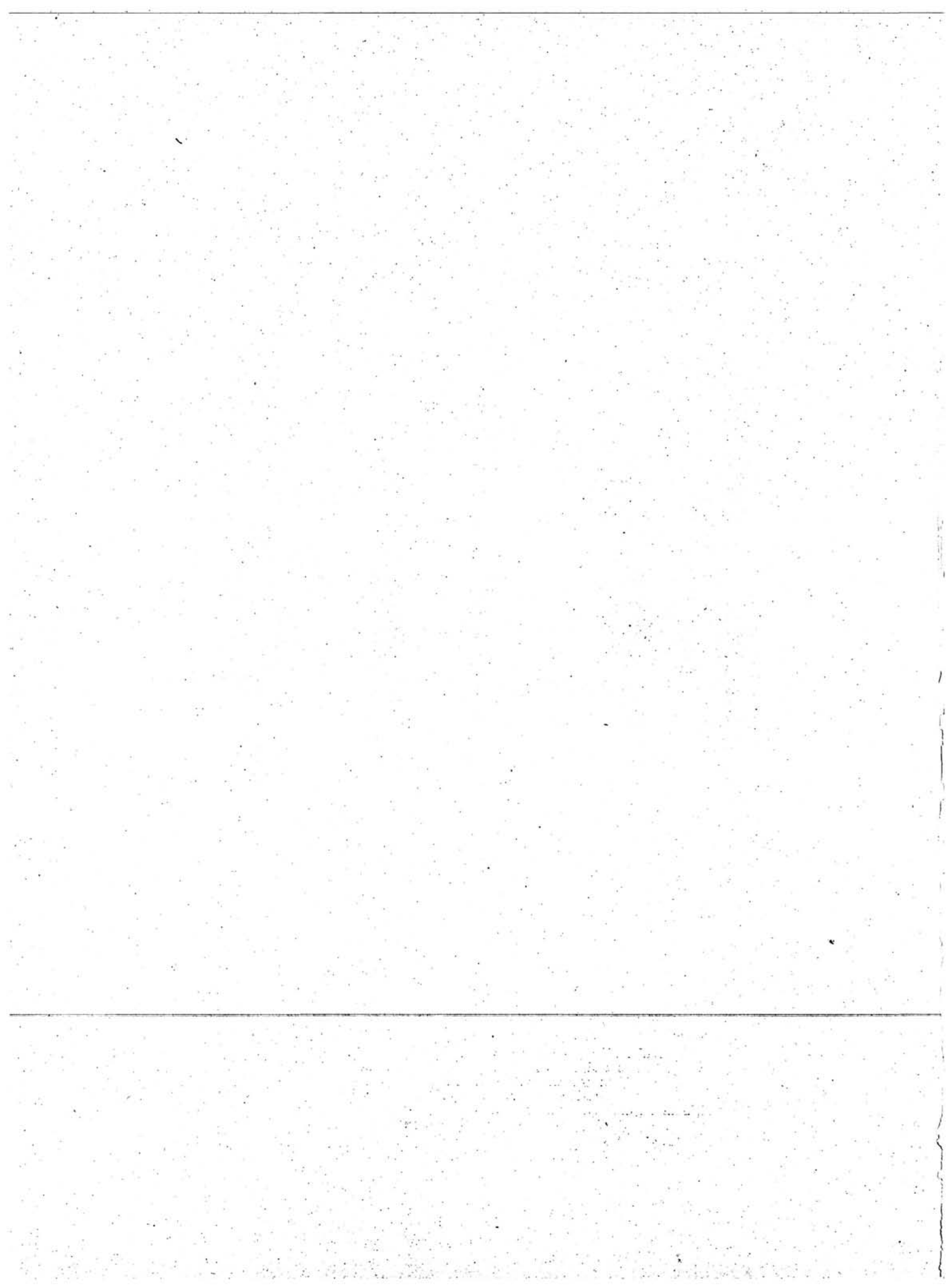
Veszprém Megyei Múzeumi Igazgatóság
kiadványai

VERÖFFENTLICHUNGEN DER DIREKTION DER
VESZPRÉMER KOMITATSMUSEEN

- B. THOMAS EDIT—SZENTLÉLEKY TIHAMÉR: Vezető a veszprémi Bakonyi Múzeum régészeti kiállításában (1959.) elfogyott
- EDIT B. THOMAS—T. SZENTLÉLEKY: Führer durch die archäologischen Ausstellungen des Bakonyer Museum in Veszprém (1959) vergriffen
- TIHANY. Vezető a múzeum kiállításához. — Führer durch das Museum von Tihany (1963) elfogyott — vergriffen
- VAJKAI AURÉL: Bakonyi ház (1963), elfogyott — vergriffen
- ÉRI ISTVÁN—VAJKAI AURÉL: Veszprém megye múzeumai (1963) elfogyott — vergriffen
- ISTVÁN ÉRI—AURÉL VAJKAI: Museen entlang des Balaton (1963) elfogyott — vergriffen
- TARNAY ZSUZSANNA—RÓZSA GYÖRGY: Batsányi János irodalmi munkássága és egykorú képmásai (1963) elfogyott — vergriffen
- VESZPRÉM MEGYEI MÚZEUMOK KÖZLEMÉNYEI 1. (1963)
- É. TAKÁCS MARGIT—PÉTER MÁRTA: Csikász Imre emlékkiállítás Veszprém (1964)
- B. THOMAS EDIT: Baláca, freskó, stukkó, mozaik — Baláca, Fresko, Stuck, Mosaik (1964) elfogyott — vergriffen
- FEKETE GÁBOR: A Bakony növénytakarója — Die Pflanzendecke des Bakony-Gebirges (1964) elfogyott — vergriffen
- VESZPRÉM MEGYEI MÚZEUMOK KÖZLEMÉNYEI 2. (1964)
- B. THOMAS EDIT: A nagydémi lararium (1965)
- BORSOS MIKLÓS szobrászművész kiállítása (Tihany, 1965) elfogyott — vergriffen
- DR. TOMPA KÁLMÁN képzőművészeti gyűjteménye (Veszprém, 1965) elfogyott — vergriffen
- GORKA LÍVIA keramikus kiállítása (Keszthely, 1965)
- PAPP JÓZSEF: A Bakony növénytani bibliográfiája — Botanische Bibliographie des Bakony-Gebirges (1965)
- VESZPRÉM MEGYEI MÚZEUMOK KÖZLEMÉNYEI 3. (1965)
- EGRY JÓZSEF festőművész emlékkiállítása (Tihany, 1966), elfogyott — vergriffen
- BALATONI NYÁRI TÁRLAT (Keszthely, 1966)
- VASS ELEMÉR festőművész emlékkiállítása (Veszprém, 1966)
- REISSMANN KÁROLY MIKSA festőművész emlékkiállítása (Veszprém, 1966), elfogyott — vergriffen
- TAPFER DEZSŐ: A Keleti-Bakony madárvilága — Die Vogelwelt aus dem Ost-Bakony-Gebirge (1966) elfogyott — vergriffen

- VESZPRÉM MEGYEI MÚZEUMOK KÖZLEMÉNYEI 4. (1965)**
BÍRÓ JÓZSEF: Hajók a Balatonon. Hajózástörténeti kiállítás a tihanyi múzeumban (1967) elfogyott — vergriffen
BENE GÉZA festőművész emlékkiállítása (Tihany, 1967) elfogyott — vergriffen
GÁBORJÁNI SZABÓ KÁLMÁN festőművész emlékkiállítása (Veszprém, 1967)
LIPTÁK GÁBOR: Jókai Balatonfüreden (1967 II. kiadás), elfogyott — vergriffen
BALATONI ALMANACH, mai magyar költők versei a Balatonról (1967) elfogyott — vergriffen
- BENDEFY LÁSZLÓ:** A Bakony hegység geokinetikai viszonyainak földkéregszerkezeti vonatkozásai — Die Rolle der Geokinetik bei der Erforschung der Erdkrustenstruktur im Bakony-Gebirge (1967)
- VESZPRÉM MEGYEI MÚZEUMOK KÖZLEMÉNYEI 5. (1966)**
RIPPL-RÓNAI JÓZSEF festőművész emlékkiállítása (Tihany, 1968)
M. BUCZKÓ EMMI: Geomorfológiai kutatás és térképezés Balatonfüred környékén. — Geomorphologische Erforschung und Kartierung in der Umgebung von Balatonfüred (1968)
- VESZPRÉM MEGYEI MÚZEUMOK KÖZLEMÉNYEI 6. (1967)**
LIPTÁK GÁBOR: Jókai Balatonfüreden III. kiadás (1969)
SÁGI KÁROLY (szerk.): Vezető a keszthelyi Balatoni Múzeum kiállításához (1969).
VÉRTES LÁSZLÓ: Őskori bányák Veszprém megyében (1969)
LIPTÁK GÁBOR : A két Kisfaludy (1969)
TEMESVÁRY FERENC: Díszfegyverek főúri kincstárakból (Tihany, 1969)
AMERIGO TOT szobrászművész kiállítása (Tihany, 1969)
KOKAS IGNÁC festőművész kiállítása (Keszthely, 1969) elfogyott — vergriffen
ORLAI PETRICH SOMA emlékkiállítás (Pápa, 1969)
- VESZPRÉM MEGYEI MÚZEUMOK KÖZLEMÉNYEI 7. (1968)**
VESZPRÉM MEGYEI MÚZEUMOK KÖZLEMÉNYEI 8. (1969)
B. THOMAS EDIT: Pannóniáról — Kultur und Kunst Pannoniens (Tihany, 1970)
RICHARD BRIGHT utazásai a Dunántúlon, 1815 (1970)
MARTYN FERENC festőművész kiállítása (Tihany, 1970)
KEVE ANDRÁS: A Keszthelyi-hegység és a Kisbakony madárvilága — Das Vogelleben des Keszthelyer Gebirges und des Kleinen Bakony (1970)
KEVE ANDRÁS—SÁGI KÁROLY JENŐ: Keszthely és környékének madárvilága — Die Vogelwelt von Keszthely und ihre Umgebung (1970)
VAJKAI AURÉL: Szabadtéri néprajzi múzeumok Veszprém megyében — Veszprém (1970)
VAJKAI AURÉL: Szabadtéri néprajzi múzeumok Veszprém megyében — Tihany (1970)
VAJKAI AURÉL: Szabadtéri néprajzi múzeumok Veszprém megyében — Nagyvázsony (1970)
VAJKAI AURÉL: Szabadtéri néprajzi múzeumok Veszprém megyében — Bakonybél (1970)
- KÉPZŐMŰVÉSZETI ALKOTÁSOK VESZPRÉM MEGYÉBEN 1945—1970 (Veszprém, 1970)**
UDVARDY ERZSÉBET festőművész kiállítása (Tihany, 1970)

Kiadja a Veszprém Megyei Múzeumok Igazgatósága
Felelős kiadó: Éri István megyei múzeumigazgató
Technikai szerkesztő: Nagybákay Péter
A címlapot tervezte: Katona László
A kézirat a nyomdába érkezett: 1970. január Megjelent: 1971. január
1000 példányban 25 iv terjedelemben
Magyar Hirdető — 70.4728.66-42 Alföldi Nyomda, Debrecen

Nové Zámky (Érsekújvár)
Mosonmagyaróvár
Mosoni-Duna
Győr
Komárom
Komárno
Hansági-főcsatorna
Rába
Rábó
Pándzsa
Cuhaj-Bakony
Concó
Tatai-tó
Sokoró
Bársonyos
Kis-Rába
Kis-Répe
Keszeg-ér
Sokoró-Bakony-ér
Gerecsény
Pápa
Tatabánya
Sárospatak
Sárospatak-hegy
Kemeneshát
Marcal
Hajagos
Ság
Séd
Zala
Veszprém
Balaton
Külső-Somogy
Somogyi-dombság
Kis-Balaton
Kis-Koppány